

Kauppanimi / aineen nimi:SRA-Parmix

x KÄYTTÖTURVALLISUUSTIEDOTE

x KEMIKAALI-ILMOITUS

(*) koskee vain kemikaali-ilmoitusta

(**) täytetään joko 3.1 tai 3.2

KOHTA 1: AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

1.1 Tuotetunniste	
Kauppanimi / aineen nimi	SRA-Parmix
Tunnuskoodi	Ei ole
REACH-rekisteröintinumero	01-2119539582-35-0000

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Käyttötarkoitus sanallisesti	Betonin kutistumaa vähentävä lisäaine
Toimialakoodi (TOL) (*)	C236: Betoni-, kipsi- ja sementtituotteiden valmistus
Käyttötarkoituskoodi (KT) (*)	13:Rakennusmateriaalit
Kemikaalia voidaan käyttää yleiseen kulutukseen (*)	x
Kemikaalia käytetään vain yleiseen kulutukseen (*)	Ei

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

Toimittaja (valmistaja, maahantuojana, ainoa edustaja, jatkokäyttäjä, jakelija) Suomessa toimiva markkinoille luovuttaja (*)	
	FINNSEMENTTI OY
Osoite	Skräbböläntie 18
Postinumero ja -toimipaikka	21600 PARAINEN
Postilokero	
Postinumero ja -toimipaikka	
Puhelin	0201 206 200
Sähköpostiosoite	info@finnsementti.fi
Y-tunnus (*)	1628387-7

1.4 Häätöpuhelinnumero

Myrkytyskeskus : 09-471 977 tai 09-4711

KOHTA 2: VAARAN YKSILÖINTI**2.1 Aineen tai seoksen luokitus**

Vaaraluokka	Vaarakategoria
Ihoärsytys	2 (H319)
Vakavan silmävaurion vaara/ärsytys	2 (H315)

Kauppanimi / aineen nimi:SRA-Parmix

2.2 Merkinnot

2-Metyyli-2,4-pentaanidioli

Huomiosana: **Varoitus**

Vaaralausekkeet:

H319 : Ärsyttää voimakkaasti silmiä.

H315 : Ärsyttää ihoa.

Turvalausekkeet:

Ennaltaehkäisy:

P280 : Käytettävä suojakäsineitä/-vaatetusta/ silmien-/kasvosuojainta.

Toimenpiteet:

P305 + P351 + P338 : JOS KEMIKAALIA JOUTUU SILMIIN: Huuhto huolellisesti vedellä usean minuutin ajan. Poista piilolinssit, jos sen voi tehdä helposti. Jatka huuhtomista.

P337 + P313 : Jos silmä-ärsytys jatkuu: Hakeudu lääkäriin.

2.3 Muut vaarat**Mahdolliset terveysvaikutukset:**

Hengitys: Suurissa höyry-/sumupitoisuuksissa päänsärky Huimaus Uneliaisuus

Ihokosketus: Toistuva tai pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa ihoärsytystä ja ihotulehdusta tuotteen rasvaa poistavista ominaisuuksista johtuen.

Ympäristövaikutukset:

Helposti biohajoava. Ei bioakumuloituva. Tavanomaisessa olotilassaan tuote ei aiheuta erityistä vaaraa ympäristölle.

Fysikaaliset ja kemialliset vaarat:

Syttävää (kuumana). Korkeassa lämpötilassa: lämpöhajoamista, jossa muodostuu myrkyllisiä tuotteita

Hajoamistuotteet: ks. luku 10

Muut:

PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset : REACH -asetuksen liitteen XIII mukaisesti, aine ei täytä kriteerejä PBT ja vPvB aineille.

KOHTA 3: KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.1 Aineet (**)**

Pääaineosan / aineosan nimi	CAS-, EY- tai indeksinumero	Pitoisuus

3.2 Seokset ()**

Aineen nimi	CAS-, EY- tai indeksinro	REACH-rekisteröintinro	Pitoisuus	Luokitus
Heksyleeni glykoli	EY 203-489-0 CAS 107-41-5	01-2119539582-35-0000	50-100 %	Ihoärsytys 2, H319 Silmien ärsytys 2, H315

KOHTA 4: ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus****Erityiset ohjeet:**

Riisuttava välittömästi saastunut vaatetus, kengät mukaanlukien.

Hengitys:

Huurujen hengittäminen: Potilas on siirrettävä pois saastuneelta alueelta raittiseen ilmaan. Annettava happea tai tekohengitystä tarvittaessa. Oltava lääkärin valvonnassa. Ongelmien syntyessä: Hakeuduttava sairaalaan.

Ihokosketus:

Pese heti huolellisesti runsaalla vesimäärällä.

Roiskeet silmiin:

Avoimia silmiä on pestävä välittömästi ja huolellisesti runsaalla vedellä vähintään 15 minuutin ajan. Käännättävä silmälääkärin puoleen.

Nieleminen:

Ei saa oksennuttaa. Jos ongelmia esiintyy, on hakeuduttava lääkärin hoitoon.

Ensiapua antavien henkilöiden suojaaminen:

Jos joutuu tulemaan kylästettyyn ilmaan, on käytettävä hengityslaitetta. Suojapuku

Kauppanimi / aineen nimi:SRA-Parmix

4.2	Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet
	Toistuva tai pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa ihoärsytystä ja ihotulehdusta tuotteen rasvaa poistavista ominaisuuksista johtuen. Höyryille altistumien voi ärsyttää silmiä. Suuret höyrypitoisuudet voivat aiheuttaa päänsärkyä, huimausta ja uneliaisuutta. Nieleminen voi aiheuttaa limakalvojen ärsytystä.
4.3	Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet
	Ei tiedossa.
KOHTA 5: PALONTORJUNTATOIMENPITEET	
5.1	Sammutusaineet
	Vesisuihku, Jauhe, hiilidioksidi (CO2), pooliliuottimien erikoisvaahto.
5.2	Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat
	Syttyvä neste (kuumana), Lämpöhajoaminen vapauttaen syttyviä ja myrkyllisiä tuotteita, Hiilimonoksidi
5.3	Palontorjuntaa koskevat ohjeet
	Vesisuihkuja voidaan käyttää avaamattomien säiliöiden jäähdyttämiseen. Varmistettava, että säiliöt voi nopeasti siirtää. Tulipalon läheisyydessä, alttiina olevat säiliöt on siirrettävä pois.
	Erityiset varotoimenpiteet tulipaloa varten: Tulipalossa käytettävä paineilmalaitetta. Ja kemikaaleilta suojaavaa kokovartalopukua
KOHTA 6: TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ	
6.1	Varotoimenpiteet, henkilösuojaimet ja menettely hätätilanteessa
	Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta. Evakuoitava henkilökunta turvallisiin alueisiin. Varottava kipinä- ja sytytyslähteitä. Tupakointi kielletty. Käytettävä henkilökohtaista suojavarustusta. Vältettävä iho- ja silmäkosketusta sekä höyryjen hengittämistä.
6.2	Ympäristöön kohdistuvat varotoimet
	Padottava hiekalla tai reagoimattomalla maa-aineksella (palavia aineita ei saa käyttää). Ei saa päästää ympäristöön. Estettävä tuotteen pääsy viemäriin.
6.3	Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet
	Talteenotto: Pumppaa merkittyy inerttiin hätäsäiliöön. Kosteaa tuote: imeytä loput inerttiin absorboivaan materiaaliin. Eliminoitumisesta: Tuote hävitettävä polttamalla (paikallisten ja kansallisten säädösten mukaisesti).
6.4	Viittaukset muihin kohtiin
	Ei ole
KOHTA 7: KÄSITTELY JA VARASTOINTI	
7.1	Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet
	Ohjeet turvalliseen käsittelyyn: Neste. Syttyvää (kuumana). Höyryjen kanssa ilmassa räjähtävä. Ärsyttävä aine. Varottava kipinä- ja sytytyslähteitä. Tupakointi kielletty. Käytä vain turvavälineitä. Sähkölaitteiden on oltava vedenpitäviä. Erityisiä suojautumis- ja hygieniaohjeita: Ei saa tupakoida. Vältettävä höyryjen hengittämistä. Varo kemikaalin joutumista silmiin, iholle tai vaatteisiin. Pestävä kädet käsittelyn jälkeen. Riisuttava tahrinutun vaatetus ja suojavarustus ennen ruokailualueille siirtymistä.
7.2	Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet
	Järjestettävä sopiva imutuuletus koneistojen yhteyteen. Käytettävissä on oltava turvasuihkuja ja silmänhuuhteluvälineitä. Varmista vedenottoaika läheisyydessä. Lähistöllä on oltava sammutuspeite. Yhteensopimattomat tuotteet: Voimakas pelkistin, Voimakkaat hapettimet, Vahvat hapot, Happoanhydridit Pakkausmateriaali: suositellaan: Tavallinen teräs, Ruostumaton teräs
7.3	Erityinen loppukäyttö
	Ei ole

Kauppanimi / aineen nimi:SRA-Parmix

KOHTA 8: ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET**8.1 Valvontaa koskevat muuttujat****HTP-arvot**

Altistumisen raja-arvot

Heksyleeniglykoli

Lähde	Päiväys	Arvon tyyppi	Arvo (ppm)	Arvo (mg/m3)	Huomautuksia
ELV (FI)	8/2007	HTTP 15 min	40	200	Tunnettu haitallinen pitoisuus liite 1
ELV(FI)	8/2007	HTTP 8h	25	120	Tunnettu haitallinen pitoisuus liite 1
ACGIH (US)	2007	ceiling	25	-	

Muut raja-arvot**DNEL-arvot****Heksyleeniglykoli****Johdettujen vaikutuksettomien altistustasojen (DNEL):**

Käyttötarkoitus	Hengitys	Nieleminen	Ihokosketus
Työntekijät	98 mg/m3 (ST, LE) 14 mg/m3 (LT, SE) 49 mg/m3 (LT, LE)		2 mg/kg ruumiinpaino/päivä (LT,SE)
Kuluttajat	49 mg/m3 (ST, LE) 3,5 mg/m3 (LT, SE) 25 mg/m3 (LT, LE)	mg/kg ruumiinpaino/päivä (LT,SE)	1 mg/kg ruumiinpaino/päivä (LT,SE)

PNEC-arvot**Heksyleeniglykoli****Arvioitu vaikutukseton pitoisuus:**

Makea vesi	0,429 mg/l
Merivesi	0,0429 mg/l
Vesi (Ajoittainen vapautuminen)	4,29 mg/l
Vaikutukset jäteveden käsittelylaitokseen	20 mg/l
Sedimentti	1,79 mg/kg dw
Merisedimentti	0,179 mg/kg dw
Maaperä	0,11 mg/kg dw
Suun kautta (Sekundaarinen myrkyllisyys)	100 mg/kg ruokaainetta

8.2 Altistumisen ehkäiseminen**Tekniset torjuntatoimenpiteet**

Järjestettävä riittävä ilmanvaihto ja/tai imu työtiloihin.

Silmien tai kasvojen suojaus

Suojalasit

Ihonsuojaus

Työpisteessä : Suojavaatetus (puuvillaa)

Toimenpiteet episodien yhteydessä : Vedenpitävä puku

Käsien suojaus

Käsineet (PVC, neoprenii).

Läpäisevyysindeksi EN 374:1 mukaan (kulunut aika > 10 min)

Hengityksensuojaus

Alhainen pitoisuus tai lyhytaikainen toiminta: Naamari, jossa erityispatruuna. Suositeltu suodatintyyppi: A2B2E2K2P3

Korkea pitoisuus tai pitkäaikainen toiminta: Kannettava hengityslaitte

Termiset vaarat

Kauppanimi / aineen nimi:SRA-Parmix

Voi syttyä kuumana

Ympäristöaltistumisen torjuminen

Katso kohta 6

KOHTA 9: FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1. Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot**

Olomuoto	neste
Haju	mieto
Hajukynnys	50 ppm
pH	Neutraali (laimennetut liuokset)
Sulamis- tai jäätymispiste	-50 °C (Paine 1.013 hPa)
Kiehumispiste ja kiehumisalue	197,5 °C (Paine 1.013 hPa)
Leimahduspiste	suljettu kuppi: 97 °C (Standard ASTM D 3828 (Seta Flash))
Haihtumisnopeus	Ei tiedossa
Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)	Ks alla
Ylin ja alin syttyvyys- tai räjähdysraja	laskettu 1,27 Til-% (alempi)
Höyrynpaine	0,066 hPa , 20 °C
Höyryntiheys	5,17 kg/m ³ , 20 °C
Suhteellinen tiheys	923 kg/m ³ , 20 °C
Liukoisuus (liukoisuudet)	täysin liukeneva 20 °C
Jakautumiskerroin: n-oktanoli/vesi	log Kow : < 1
Itsesyttymislämpötila	306 °C
Hajoamislämpötila	ei tiedossa
Viskositeetti	34 mPa.s, 20 °C
Räjähätvyys	Ei olennainen (kemiallisen rakenteen takia)
Hapettavuus	Ei olennainen (kemiallisen rakenteen takia)

9.2 Muut tiedot

Liukoisuus muihin liuottimiin: Liukenee useimpiin orgaanisiin liuottimiin
Molekyylipaino: 118,1 g/mol

KOHTA 10: STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1 Reaktiivisuus**

Tuote on stabiili tavanomaisissa käsittely- ja varastointiolosuhteissa.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Tuote on stabiili tavanomaisissa käsittely- ja varastointiolosuhteissa.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Ei tiedossa

10.4 Vältettävät olosuhteet

Säilytettävä suojaassa lämmöltä ja sytytyslähteistä.

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Voimakkaat hapettimet, pelkistimet, amiinit, vahvat hapot ja vahvat emäkset,, Happonanhydritit

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Korkeassa lämpötilassa :, Lämpöhajoaminen muodostaa myrkyllisiä ja syövyttäviä tuotteita:, Hiilen oksidit (palamistuotteina), typpioksidit (NOx)

Kauppanimi / aineen nimi:SRA-Parmix

KOHTA 11: MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT**11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista****Välitön myrkyllisyys****Hengitys: Lievästi haitallista hengitettynä**

• Ihmisissä : Suurissa höyry-/sumupitoisuuksissa, Voi aiheuttaa päänsärkyä ja huimausta sekä uneliaisuutta Tajuttomuus on mahdollista.

• eläimissä : Ei kuolleisuutta/8 h/rotta: 70 ppm (höyryn kyllästämä ilma)

Nieleminen: Lievästi haitallista nieltynä

• Ihmisissä : Nieleminen voi aiheuttaa limakalvojen ärsytystä.

• eläimissä : Ei kuolleisuutta/rotta: 2.000 mg/kg (Menetelmä: OECD TG 401)

Ihon kautta: Lievästi haitallinen ihokosketuksessa

• eläimissä : Ei kuolleisuutta/rotta: 2.000 mg/kg (Menetelmä: OECD TG 402)

Ihosoövyttävyyttä/ärsytys

Ihokosketus: Lievästi ihoa ärsyttävä.

• Ihmisissä : Toistuva tai pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa ihoärsytystä ja ihotulehdusta tuotteen rasvaa poistavista ominaisuuksista johtuen.

• eläimissä : Ärsyttää ihoa lievästi (OECD TG 404, kani, Altistumisaika: 4 h)

Vakava silmävaurio/ärsytys

Silmäkosketus:

• Ihmisissä : Altistuminen höyryille:, Silmien ärsytys (50 ppm)

• eläimissä : Ärsyttää silmiä lievästi (OECD TG 405, kani)

Hengitysteiden tai ihon herkistyminen

Hengitys: ei tiedoss

Ihokosketus: Ei herkistä ihoa

• eläimissä : Ihoallergiaa ei havaittu (Menetelmä: OECD TG 406 maksimaatiotesti)

Sukusolujen perimää vaurioittavat vaikutukset

Mutageenisuus: Saatavilla olevan kokeellisen tiedon mukaisesti: Ei genotoksinenveteen

Inaktiivinen genotoksisissa in vitro -kokeissa

Amesin testi in vitro:

In vitro -kokeet kromosomipoikkeamien löytämiseksi nisäkässoluissa:

Koeputkissa imettäväisten soluilla tehdyt geenimutaatiotestit:

Syöpää aiheuttavat vaikutukset

Saatavilla olevien tulosten perusteella, aineella ei epäillä olevan kykyä aiheuttaa syöpää

Lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset

Hedelmällisyys:

• eläimissä: Lisääntymiskoe: Ei toksisia vaikutuksia reproduktioelimiin, Korkeina pitoisuuksina :, Vaikutuksetpoikasiin NOAEL (Vanhempi): 200 mg/kg bw/d

NOAEL (F1): 500 mg/kg bw/d (Menetelmä: OECD Suuntaviiva 421, rotta, Suun kautta)

Sikiönkehitys: Saatavilla olevan kokeellisen tiedon mukaisesti: Ei toksisia vaikutuksia sikiölle pitoisuuksina, jotka eivät äidille ole toksisia.

• eläimissä : Altistuminen raskauden aikana: ei teratogeenisiä vaikutuksia, Korkeina pitoisuuksina :, Sikiön kehitykselle myrkylliset vaikutukset, Emomyrkyllisyyden sivuvaikutukset., NOAEL: 300 mg/kg bw/d
Kerääntyminen äitiin ilman haittavaikutuksia: 300 mg/kg bw/d (Menetelmä: OECD Suuntaviiva 414)

Elinnohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen

Ainetta tai seosta ei ole luokiteltu erityiseksi kohde-elimessä ilmeneväksi myrkyksi, kertaaltistuminen.

Hajun kynnsarvo: 50 ppm.

Elinnohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen

Ainetta tai seosta ei ole luokiteltu erityiseksi kohde-elimessä ilmeneväksi myrkyksi, toistuva altistuminen.

• eläimissä : Suun kautta: Ei suurta vaikutusta

NOAEL= 450 mg/kg/j (rotta, 3 Kk)

Aspiraatiovaara

Ei sovellu

Muut tiedot

Ei ole

Kauppanimi / aineen nimi:SRA-Parmix

KOHTA 12: TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE**12.1 Myrkyllisyys**

kala:	Käytännössä myrkytön. LC50, 96 h (Gambusia affinis (moskiittokala)) : 8.510 mg/l (Tutkittu aine: Tehoaine)
Vedessä elävät selkärangattomat:	Käytännössä myrkytön. EC(I)50, 48 h (Daphnia magna (vesikirppu)) : 5.410 mg/l (Tutkittu aine: Tehoaine)
Vesikasvit:	Käytännössä myrkytön. IC50, 72 h (Selenastrum capricornutum) : >429 mg/l (Menetelmä: OECD TG 201, pH: 7,4 - 8,1, kasvunopeus, Tutkittu aine: Tehoaine)
Pieneliöt:	Käytännössä myrkytön. NOEC (bakteeri) : 200 mg/l (pH: 7,0 - 7,3, Tutkittu aine: Tehoaine)

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

(vedessä):Helposti biohajoava, 10 vuorokauden aikaikkuna: 70 %aerobinen: Teoreettinen hapenkulutus 81 % jälkeen 28 d (Menetelmä: OECD Suuntaviiva 301 F)

12.3 Biokertyvyys

Ei biokerry.Jakautumiskerroin: n-oktanolivesi: log Kow : < 1

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Ei tiedossa

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

REACH -asetuksen liitteen XIII mukaisesti, aine ei täytä kriteerejä PBT ja vPvB aineille.

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Ei tunnetta

KOHTA 13: JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT**13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät**

Tuote hävitettävä polttamalla (paikallisten ja kansallisten säädösten mukaisesti).
Pakkauksen hävittäminen: Puhdistettava säiliö vedellä. Kerää jätevesi myöhemmin käsiteltäväksi. Pakkaus saadaan hävittää vain polttamalla hyväksytyssä jätteenpolttolaitoksessa.

KOHTA 14: KULJETUSTIEDOT**14.1 YK-numero**

Ei vaarallisuusluokitusta kuljetusmääräysten mukaan.

14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

Ei vaarallisuusluokitusta kuljetusmääräysten mukaan.

14.3 Kuljetuksen vaaraluokka

Ei vaarallisuusluokitusta kuljetusmääräysten mukaan.

14.4 Pakkausryhmä

Ei vaarallisuusluokitusta kuljetusmääräysten mukaan.

14.5 Ympäristövaarat

Ei vaarallisuusluokitusta kuljetusmääräysten mukaan.

14.6 Erityiset varoimet käyttäjälle

Ei vaarallisuusluokitusta kuljetusmääräysten mukaan.

14.7 Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 –sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti

Ei vaarallisuusluokitusta kuljetusmääräysten mukaan.

KOHTA 15: LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT**15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai lainsäädäntö****15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi**

Heksyleeniglykolille on suoritettu kemikaaliturvallisuusarviointi.

KOHTA 16: MUUT TIEDOT**Muutokset edelliseen versioon**

Ensimmäinen versio **Lyhenteiden selitykset**

synonymisanakirjan:

NOAEL : Haittavaikutukseton annostaso (NOAEL)

LOAEL : Alhaisin annos/pitoisuus, jolla havaitaan haitallinen vaikutus (LOAEL)

bw : Paino

Kauppanimi / aineen nimi:SRA-Parmix

food : suun kautta, rehussa

dw : Kuivapaino

vPvB : Erittäin pysyvä ja erittäin biokertyvä

PBT : Pysyvä, biokertyvä ja myrkyllinen

Tietolähteet

Aineen toimittajan käyttöturvallisuustiedote

Käytetty menetelmä luokituksen arvioinnissa

Luokitus (Asetus (EY) N:o 1272/2008)

Luettelo R- ja S-lausekkeista tai/ja vaara- ja turvalausekkeista

Ei ole

Työntekijöiden koulutus

Lisätietoja Finnsementti Oy